

NOTAT

29. november 2013

Sagsnr. 2013 - 7782

Notat til Folketingets Europaudvalg om afgivelse af indlæg i sag C-315/13, De Clercq m.fl.

---

1. Indledning og det præjudicielle spørgsmål

En ret i Belgien, Rechtbank van eerste aanleg te Mechelen har anmodet EU-Domstolen om at besvare et præjudicielt spørgsmål om fortolkningen af reglerne om fri bevægelighed for tjenesteydere i TEUF artikel 56 og 57 og artikel 3, stk. 1 og 10, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 96/71/EF af 16. december 1996 om udstationering af arbejdstagere som led i udveksling af tjenesteydelser ("udstationeringsdirektivet"). Derudover indeholder spørgsmålet en henvisning til artikel 19 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF af 12. december 2006 om tjenesteydelser i det indre marked ("servicedirektivet").

Spørgsmålet går på, hvorvidt TEUF artikel 56 og 57 og artikel 3, stk. 1 og 10, i udstationeringsdirektivet alene eller læst i sammenhæng med artikel 19 i servicedirektivet skal fortolkes således, at de er til hinder for en belgisk regel hvorefter den, hos hvem eller for hvem der udføres arbejde af udstationerede arbejdstagere (modtageren af en tjenesteydelse), er pålagt en forpligtelse til forud for påbegyndelse af disse personers beskæftigelse at fremsende oplysninger til myndighederne om identifikation af de udstationerede arbejdstagere, der ikke er i stand til at fremlægge det modtagelsesbevis, der er udstedt til deres arbejdsgiver i anledning af dennes forudgående anmeldelse.

2. Sagens faktiske omstændigheder og juridiske problemstilling

Efter den belgiske lovgivning skal en virksomhed, der leverer tjenesteydelser i Belgien, og som i den forbindelse udstationerer arbejdstagere, sende oplysninger til de belgiske myndigheder til brug for identifikation af de udstationerede arbejdstagere. Denne forhåndsanmeldelse, der skal sendes senest, når arbejdet påbegyndes, skal indeholde følgende information:

- 1) Oplysninger til identifikation af arbejdstageren
- 2) Arbejdstagerens nationale identifikationsnummer i hjemlandet, hvis et sådant findes
- 3) Begyndelsesdatoen for udstationeringen i Belgien
- 4) Den planlagte varighed af udstationeringen i Belgien
- 5) Hvilken art beskæftigelse der skal udøves under udstationeringen
- 6) Det sted i Belgien, hvor arbejdsydelsen skal leveres
- 7) Ugentlig arbejdstid
- 8) Arbejdsskema
- 9) Oplysninger til identifikation af arbejdsgiveren og dennes repræsentant, såfremt det er sidstnævnte, der foretager anmeldelsen om udstationeringen
- 10) Oplysninger til identifikation af den belgiske bruger

Når tjenesteyderen, har foretaget denne forhåndsanmeldelse, modtager tjenesteyderen straks et elektronisk modtagelsesbevis, den såkaldte LIMOSA 1-formular.

I det tilfælde at modtageren af tjenesteydelse ikke fra tjenesteyderen har fået dokumentation for, at der er sket ovennævnte forhåndsanmeldelse i form af modtagelsesbeviset, skal modtageren af tjenesteydelsen indsende oplysninger til de belgiske myndigheder om de udstationerede arbejdstageres identitet.

I den foreliggende sag er nogle belgiske modtagere af tjenesteydelser tiltalt i en straffesag, fordi de har forsømt at give de belgiske myndigheder ovennævnte oplysninger til brug for identifikation af de udstationerede arbejdstagere eller praktikanter. Det fremgår bl.a. sagens faktiske omstændigheder, at et selskab, Thermotec Sp. Z.o.o., der har hjemsted i Polen, har udstationeret fire arbejdstagere til at udføre arbejde for dets søsterselskab, NV Thermotec, der har hjemsted i Belgien. Ved en kontrol foretaget af de belgiske myndigheder kunne myndighederne konstatere, at ingen af de to virksomheder var i stand til at fremlægge oplysninger som påkrævet i henhold til belgisk ret til brug for identifikation af de fire arbejdstagere.

3. EU-Domstolens retspraksis

EU-Domstolen har ved flere lejligheder forudsat, at medlemsstaterne - for at kontrollere overholdelse af regler vedrørende udstationerede arbejdstagere - har mulighed for at kræve forhåndsanmeldelse fra udenlandske tjenesteydere om deres udstationerede arbejdstagere, så længe dette ikke har karakter af en administrativ tilladelsesprocedure jf. eksempelvis sag **C-515/08, Santos Palhota**.

EU-Domstolen har også taget stilling til muligheden for at pålægge modtageren af tjenesteydelsen pligter for at sikre håndhævelsen af regler for udstationerede arbejdstagere. I sag **C-60/03, Wolff & Müller**, fastslog EU-Domstolen således, at EU-retten i princippet ikke var til hinder for en national ordning, hvorefter en entreprenør pålagdes at hæfte solidarisk for en underentreprenørs eller et af en underentreprenør antaget vikarbureaus forpligtelse til at betale mindsteløn til en arbejdstager. Sagen handlede om en portugisisk arbejdstagers krav på mindsteløn, mens han som ansat i en byggevirksomhed med hjemsted i Portugal, udførte beton- og stålbetonarbejder på en byggeplads i Tyskland. Under hovedsagen påstod arbejdstageren, at både den tyske og den portugisiske virksomhed hæftede for hans krav på mindsteløn. Den tyske virksomhed mente, at det var i strid med den fri udveksling af tjenesteydelser, hvis den skulle hæfte solidarisk med den portugisiske arbejdsgiver for arbejdstagerens krav på mindsteløn. EU-Domstolen anførte, at selv hvis ordningen med solidarisk hæftelse måtte udgøre en hindring for den fri bevægelighed for tjenesteydelser, ville den efter omstændighederne kunne begrundes i det tvingende almene hensyn til at styrke en udsendt arbejdstagers processuelle muligheder for at håndhæve sin ret til mindsteløn. EU-Domstolen anførte dog samtidig, at ordningen ikke måtte gå videre end, hvad der var nødvendigt for at nå formålet hermed. Det blev overladt til den nationale domstol at vurdere foranstaltningens forenelighed med EU-retten i lyset af disse fortolkningsbidrag.

4. Regeringens interesse i sagen

Danmark har regler, der på mange måder minder om de belgiske. Efter udstationeringsloven skal en tjenesteyder sende forhånds anmeldelse til de danske myndigheder (Erhvervsstyrelsen) i form af en online-anmeldelse til Registret for Udenlandske Tjenesteydere (RUT-registret). Anmeldelsen skal foretages senest, når arbejdet påbegyndes. For tjenesteydere, der skal udstationere arbejdstagere, skal anmeldelsen indeholde følgende oplysninger:

- 1) Virksomhedens navn, forretningsadresse og kontaktoplysninger.
- 2) Dato for påbegyndelse og afslutning af tjenesteydelsen.
- 3) Sted for levering af tjenesteydelsen.
- 4) Kontaktperson for virksomheden. Kontaktpersonen skal udpeges af virksomheden blandt de personer, der arbejder i Danmark i forbindelse med levering af tjenesteydelsen.
- 5) Virksomhedens branchekode.
- 6) Identiteten af lønmodtagere, som virksomheden udstationerer, og udstationeringsperiodens varighed.
- 7) Oplysning om eventuelt momsnummer i hjemlandet

Tjenesteyderen får en kvittering for anmeldelsen, og denne skal sendes til modtageren af tjenesteydelsen (benævnt hvervgiveren), hvis tjenesteydelsen angår bygge- og anlægsvirksomhed eller landbrug, skovbrug og gartneri. Såfremt hvervgiveren ikke får en sådan kvittering senest 3 dage efter påbegyndelsen af arbejdet, skal vedkommende orientere Arbejdstilsynet, der er ansvarligt for at håndhæve reglerne om RUT (det såkaldte hvervgiveransvar). Det samme gælder, hvis hvervgiveren har modtaget dokumentation for anmeldelsen, men hvis oplysninger om sted for levering af tjenesteydelsen eller dato for påbegyndelse og afslutning af tjenesteydelsen er mangelfulde eller forkerte.

Der gælder således i Danmark det samme princip om en handlepligt for hvervgiveren, hvis der ikke er modtaget dokumentation for forhånds anmeldelse. I Danmark er kravet mindre byrdefyldt end i Belgien, idet hvervgiveren ikke selv skal skaffe oplysninger om de udstationerede arbejdstagere, men blot skal reagere, hvis vedkommende ikke har modtaget dokumentation, eller hvis de oplysninger om arbejdssted og tidspunkt for levering af tjenesteydelsen, som hvervgiveren på forhånd selv må formodes at kende, er forkerte eller mangelfulde.

Efter Regeringens vurdering bør der i lyset af det ovenfor anførte afgives indlæg i sagen, hvori der navnlig argumenteres for:

- at EU-Domstolen har anerkendt, at medlemsstaterne af kontrollensyn kan kræve forhånds anmeldelse fra udenlandske tjenesteydere om deres udstationerede arbejdstagere,
- at EU-Domstolen har anerkendt, at medlemsstaterne af kontrollensyn kan pålægge modtageren af tjenesteyderen (hvervgiveren) pligter for at sikre håndhævelsen af regler for de udstationerede arbejdstagere,
- at en simpel informationsforpligtelse til myndighederne fra modtageren af tjenesteyderen må anerkendes som det mindre i det mere,

- at et ansvar for modtageren af tjenesteyderen er med til at sikre, at der sker anmeldelse til myndighederne om udstationerede arbejdstagere,
- at TEUF artikel 56 og 57 samt artikel 3, stk. 1 og 10, i udstationeringsdirektivet derfor ikke er til hinder for en ordning som den i hovedsagen omhandlede, samt
- at servicedirektivet ikke findes at være relevant i sagen.